
Śladami Reni Spiegel

27 stycznia obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu. Warto przy tej okazji przypomnieć, że w 2016 oraz w 2020 roku ukazały się polskie wydania *Dziennika Reni Spiegel* - Żydówki, mieszkającej w Przemyślu. Rękopis dziennika, który został odnaleziony w jednej z nowojorskich skrzynek bankowych, po 70 latach od śmierci autorki stał się międzynarodową sensacją. Renia zaczęła pisać swój dziennik w wieku 15 lat w dniu 31.01.1939 r. Mieszkała wówczas u swoich dziadków w Przemyślu przy ul. Słowackiego 19. 28 VII 1942 r. Zygmunt Schwarzer, ukochany Reni, podczas pierwszej akcji likwidacyjnej przemyskiego getta „przemycił” ją i swoich rodziców na strych kamienicy przy ul. Moniuszki 10. 29 VII 1942 r. Zygmunt wyprowadził z getta Arianę - siostrę Reni i umieścił ją u rodziny Leszczyńskich. 30 VII 1942 r. Renia wraz z rodzicami Zygmunta została zastrzelona przez hitlerowców. Dzięki pomocy i poświęceniu Ludomira Leszczyńskiego, właściciela palarni kawy i fabryki konserw kawowych, siostra Reni wydostała się z Przemyśla i przeżyła wojenną gehennę.

Dziennik Reni został odnaleziony i wydany dzięki działaniom jej rodziny - siostry Elżbiety (Ariany) Bellak i jej córki Alexandry. Dopełnieniem opowieści o siostrach Spiegel jest film *Przemyśl, złamane marzenia* w reżyserii Tomasza Magierskiego.

W zasobie Archiwum Państwowego w Przemyślu zachowały się materiały dotyczące postaci, osób i miejsc związanych z życiem Reni Spiegel. Prezentujemy niektóre z nich.
